

Оцінювання інвестиційної привабливості території з урахуванням еколого-економічних інтересів суб'єктів господарювання*

В. В. САБАДАШⁱ, С. А. ПЕТРОВСЬКАⁱⁱ

У статті обґрунтовано можливість вирішення багатьох еколого-економічних протиріч і конфліктів через механізми інвестування в економіку регіону. На основі критичного аналізу методик оцінки інвестиційної привабливості розроблено авторську методику оцінки інвестиційної привабливості регіону на основі побудови інтегрального показника, який враховує комплекс екологічних показників і характеристик території. Інтегральний показник інвестиційної привабливості регіону визначається за значеннями інтегральних показників синтетичних категорій. Визначено п'ять синтетичних категорій, за якими оцінюється інвестиційна привабливість регіону: інвестиційний потенціал, інвестиційний клімат, інвестиційна активність, інвестиційні ризики та екологічна складова. За запропонованою методикою розраховано інтегральні показники $Y^{(I)}$, $Y^{(II)}$, $Y^{(III)}$, $Y^{(IV)}$, $Y^{(V)}$ синтетичних категорій та інтегральний показник $Y_{зв}$ інвестиційної привабливості Сумської, Донецької, Львівської, Одеської та Київської областей за 2007–2011 рр.

Ключові слова: екологічний борг, екологічний конфлікт, врегулювання, інтегральний показник, оцінка інвестиційної привабливості, методика, рівень.

УДК 330.322:332.142.6:33:502

JEL коди: C81, D74, E22, G31, Q50, R11

Постановка проблеми. В умовах трансформаційних перетворень національної економіки і європейських інтеграційних прагнень нагальним завданням є імплементація засад і принципів екологічно збалансованого соціально-економічного розвитку не тільки у нормативно-правові документи, а й у практику природокористування і господарську діяльність економічних суб'єктів. Базові принципи й завдання національної екологічної політики на найближчу перспективу визначено Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року». У документі зазначається, що невідкладність вирішення стратегічних завдань із формування засад сталого розвитку визначається першопричинами екологічних проблем України, які мають переважно екологічно конфліктний характер:

– успадкована структура економіки з переважаючою часткою ресурсо- та енергоємних галузей, негативний вплив якої був посилений переходом до ринкових умов;

ⁱ Сабадаш Віктор Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, заступник директора Науково-дослідного інституту економіки розвитку МОН України і НАН України.

ⁱⁱ Петровська Світлана Анатоліївна, економіст Сумської обласної організації «Всеукраїнська спілка вчених-економістів».

* Матеріал публікується у рамках науково-дослідного проекту «Організаційно-економічні основи врегулювання екологічних конфліктів» (№ д/р 0111U006115) та за фінансової підтримки ДФФД України (проект Ф54.5/005, № д/р 0113U002790).

© В. В. Сабадаш, С. А. Петровська, 2013.

- зношеність основних фондів промислової і транспортної інфраструктури;
- існуюча система державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища, регулювання використання природних ресурсів, відсутність чіткого розмежування природоохоронних та господарських функцій;
- недостатня сформованість інститутів громадянського суспільства;
- недостатнє розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку;
- недотримання природоохоронного законодавства [1].

Вирішення переважної більшості зазначених проблем можливе за умов використання залученого інвестиційного капіталу, оскільки внутрішні можливості є досить обмеженими. Такий стан справ спонукає як державу, так і окремих економічних суб'єктів до пошуку джерел інвестування, і ключовим завданням є формування інвестиційного потенціалу території та створення сприятливого інвестиційного іміджу.

Якщо в ринковій економіці екологічний імператив уже давно є ключовим у прийнятті й реалізації економічних рішень, то у трансформаційних економіках (як українській) екологічні аспекти не є поки що визначальними і в оцінках інвестиційного потенціалу території не знайшли гідного місця і адекватного відображення.

Потреба регіону в інвестиціях та стимулювання їх залучення в економіку зумовлює необхідність розроблення заходів, спрямованих на покращення результатів господарської діяльності. Розроблення дієвих заходів можливе лише на основі інформації про слабкі та сильні сторони розвитку та рівень інвестиційної привабливості регіону. Тому розроблення і апробація методики оцінки інвестиційної привабливості регіону з урахуванням екологічного чинника є досить актуальним питанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом оцінка інвестиційної привабливості регіонів набула значного поширення у світовій практиці. Відомі наукові центри та інвестиційні компанії періодично публікують списки країн за рівнем їх інвестиційної привабливості. Розробленням методик оцінки інвестиційної привабливості регіонів в Україні займалися І. Бланк, С. Іщук та Т. Кулініч [2], П. Матвієнко [3], Т. Уманець, В. Ходаков, Інститут Реформ, агентство «Експерт» та ін. Серед зарубіжних методик можна виділити індекс BERI, оцінки світових економічних журналів («The Economist», «Euromoney» [4]) та експертних агенцій («Moody's» [5], «Standart & Poor's»). Але до цього часу не розроблена загальновізнана методика оцінки інвестиційної привабливості регіону. Тому існує потреба в удосконаленні методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості регіону та їх апробації.

Постановка завдання. Метою дослідження є апробація запропонованої методики оцінки інвестиційної привабливості регіону на основі побудови інтегрального показника та проведення за її допомогою оцінки інвестиційної привабливості Сумської, Донецької, Львівської, Одеської та Київської областей з точки зору можливості провадження неконфліктної екологічної політики при реалізації інвестиційних проектів.

Викладення результатів дослідження. Основним принципом запровадження неконфліктної політики природокористування є використання економічних важелів регулювання відносин у сфері залучення й використання економічними суб'єктами природних ресурсів. Для успішної реалізації екологічно орієнтованих господарських рішень першочерговими завданнями є: 1) залучення в економічні оцінки (показники економіко-екологічної ефективності, критерії прийняття рішень) якнайповнішої цінності природних ресурсів і об'єктів, екосистемних і екологічних послуг (їх цінність для соціально-економічних систем постійно зростає); 2) розроблення й запровадження у

практику господарювання митної, рентної, податкової й тарифної політики, яка б стимулювала поступову відмову економічних суб'єктів від сировинного експорту і орієнтування на виробництво продуктів глибокої переробки та використання екологічно «дружніх» технологій, товарів/послуг; 3) поступове впровадження принципів обов'язковості екологічного аудиту на усіх стадіях життєвого циклу підприємства/фірми – позитивним зрушенням можна вважати прийнятий за основу Верховною Радою проект закону про внесення змін до статті 12 Закону «Про екологічний аудит», який передбачає запровадження екологічного аудиту у випадках ліквідації або виведення із експлуатації підприємств, що здійснюють екологічно небезпечну діяльність [6]; подальший розвиток систем добровільної сертифікації, екологічного страхування, екологічного лізингу; 4) створення державно-приватного механізму безумовної компенсації економічних збитків територіям, економічним суб'єктам, населенню й довкіллю внаслідок екологічно небезпечної діяльності, аварій, катастроф і екологічних конфліктів; 5) розроблення і запровадження економічних і правових механізмів реінвестування екологічних платежів у природоохоронні об'єкти, послуги тощо.

Рушійними чинниками поступової дематеріалізації національної економіки у стратегічній перспективі мають стати ресурсоощадні технології наступного технологічного укладу, накопичувані знання, інформація, інші нематеріальні активи. Але поки що більшість світових економік (у т.ч. й українська) є ресурсовитратними й сировинно орієнтованими. Наростаючий дефіцит природних і матеріальних ресурсів відіграє двояку роль: з одного боку, має стимулювати економічні суб'єкти до дематеріалізації господарської діяльності, з іншого – є суттєвим чинником екологічних конфліктів. Слід зазначити, що у трансформаційних економіках, підвладних впливу економічної рецесії, структура інвестицій залишається суттєво деформованою: переважно фінансові інвестиції спрямовуються у сировинні (видобувні та виробництва з незначним ступенем переробки), енергетичні й транспортні сектори економіки, що за відсутності ефективних механізмів перетікання капіталу між галузями та слабких ринкових і державних інструментів регулювання економічних процесів не сприяє екологізації й модернізації економіки.

За характером виробництва (технологічним укладом) і ресурсами, які є домінуючими у системі виробництва й споживання, світогосподарську систему (економіки країн) можна поділити на декілька груп: від країн із природоємними і аграрними економіками (природні й матеріальні ресурси, електроенергія є базисом системи) до високотехнологічних економік (5-й і 6-й технологічні уклади, базисом яких є знання, технології, наукоємні процеси і виробництва, інформаційні технології і фінансові ресурси). Для останнього типу економіки природні й матеріальні ресурси є менш важливими, оскільки володіння фінансами й нематеріальними активами відкриває шлях до володіння й перерозподілу матеріальних активів (обмежених матеріальних ресурсів, продовольства, напівфабрикатів, готової продукції, послуг тощо) і природних цінностей (обмежених природних ресурсів, екосистемних послуг тощо) [7]. При цьому доступ до ресурсів є транстериторіальним. Таке розмежування економічних систем спричиняє конфлікт економіко-екологічних інтересів і гальмує розвиток соціально-економічних систем. Відповідно сьогодні значно зростає роль як держав, регіонів, так і над- і недержавних утворень, громадських організацій, економічних суб'єктів і їх союзів (об'єднань) у виробленні й реалізації екологоорієнтованих стратегій розвитку: економічної, інвестиційної, правової, соціальної ін. Визначальна роль все ж таки

відводиться окремим регіонам і економічним суб'єктам як первинній ланці формування екологічної політики у суспільстві. Саме регіон є мікромоделлю національної економіки і успішність його розвитку – показник ефективності економіки країни в цілому. Інвестиційні ресурси для розвитку регіону є необхідною умовою впровадження екологічної політики, розбудови його економічного потенціалу.

Інтегральну оцінку інвестиційної привабливості регіону ми пропонуємо проводити на основі методики, запропонованої в роботі [8]. Дана методика базується на згортках ряду часткових показників п'яти синтетичних категорій. Інтегральний показник Y ми будемо визначати як зважену суму:

$$Y = \sum_{j=1}^p w_j \cdot \tilde{x}^{(j)}, \quad (1)$$

де $\tilde{x}^{(j)}$ ($j=1, 2 \dots p$) – часткові показники, виміряні в уніфікованій N -бальній (у нашому випадку 10-бальній) шкалі (спосіб уніфікації шкал аналізованих змінних наведений у [8]); w_j – ваги часткових показників, які визначаються з умови максимізації інформативності інтегрального показника Y (спосіб визначення ваги наведений у [8]).

Оцінювати інвестиційну привабливість регіону ми будемо за п'ятьма синтетичними категоріями: інвестиційний потенціал, інвестиційний клімат, інвестиційна активність, інвестиційні ризики та екологічна складова. До складу кожної категорії входить набір часткових показників. Зокрема, до синтетичної категорії «Інвестиційний потенціал» входять 37 показників, «Інвестиційний клімат» – 15 показників, «Інвестиційна активність» – 9 показників, «Інвестиційні ризики» – 10 показників та «Екологічна складова» – 51 показник.

За запропованою методикою ми провели розрахунок інтегральних показників: $Y^{(I)}$ синтетичної категорії «Інвестиційний потенціал», $Y^{(II)}$ синтетичної категорії «Інвестиційний клімат», $Y^{(III)}$ синтетичної категорії «Інвестиційна активність», $Y^{(IV)}$ синтетичної категорії «Інвестиційні ризики», $Y^{(V)}$ синтетичної категорії «Екологічна складова» та $Y_{зв}$ зведеного інтегрального показника інвестиційної привабливості Сумської, Донецької, Львівської, Одеської та Київської областей за 2007–2011 рр.

Нижче у табл. 1–5 наведені результати розрахунку зазначених інтегральних показників.

Таблиця 1 – Значення інтегральних показників $Y^{(I)}, Y^{(II)}, Y^{(III)}, Y^{(IV)}, Y^{(V)}, Y_{зв}$ інвестиційної привабливості за 2007 р.

Показник Область	$Y^{(I)}$	$Y^{(II)}$	$Y^{(III)}$	$Y^{(IV)}$	$Y^{(V)}$	$Y_{зв}$	Місце регіону
Сумська	2.4954	5.0518	3.2643	4.4097	4.6465	4.1226	2
Донецька	2.9003	4.5077	3.7913	6.1263	2.7960	3.3648	3
Львівська	4.6119	5.4991	5.9542	6.9729	4.7192	5.0804	1
Одеська	2.8123	4.9378	4.3879	6.4007	2.3538	3.1647	4
Київська	3.3014	3.1567	4.1097	8.2604	2.1850	3.1017	5

Із табл. 1 бачимо, що найвищий рівень інвестиційної привабливості серед аналізованих регіонів у 2007 р. був у Львівській області ($y_{звІ} = 5.0804$), а найнижчий – у Київській області ($y_{звІ} = 3.1017$). Сумська область займала у 2007 р. друге місце ($y_{звІ} = 4.1226$).

Таблиця 2 – Значення інтегральних показників $y^{(I)}$, $y^{(II)}$, $y^{(III)}$, $y^{(IV)}$, $y^{(V)}$, $y_{звІ}$ інвестиційної привабливості за 2008 р.

Показник Область	$y^{(I)}$	$y^{(II)}$	$y^{(III)}$	$y^{(IV)}$	$y^{(V)}$	$y_{звІ}$	Місце регіону
Сумська	4.6249	7.0499	7.7274	7.9276	4.0827	5.7761	2
Донецька	4.3769	6.0617	6.4493	3.4667	4.3244	4.2899	5
Львівська	4.5757	6.3310	7.3320	6.6471	3.6095	5.3134	3
Одеська	6.2215	6.6764	7.0990	6.4669	3.3732	5.8390	1
Київська	3.7528	4.6272	6.5663	7.4959	4.5995	5.0765	4

Із табл. 2 бачимо, що найвищий рівень інвестиційної привабливості серед аналізованих регіонів у 2008 р. був у Одеській області ($y_{звІ} = 5.8390$), а найнижчий – у Донецькій області ($y_{звІ} = 4.2899$). Сумська область займала у 2008 р. також друге місце ($y_{звІ} = 5.7761$).

Таблиця 3 – Значення інтегральних показників $y^{(I)}$, $y^{(II)}$, $y^{(III)}$, $y^{(IV)}$, $y^{(V)}$, $y_{звІ}$ інвестиційної привабливості за 2009 р.

Показник Область	$y^{(I)}$	$y^{(II)}$	$y^{(III)}$	$y^{(IV)}$	$y^{(V)}$	$y_{звІ}$	Місце регіону
Сумська	3.5070	6.3064	1.4658	6.0343	3.1467	3.2440	5
Донецька	3.2541	4.1040	2.6481	3.9271	3.3348	3.3310	3
Львівська	4.2681	4.9740	5.3403	3.4633	2.8735	3.3080	4
Одеська	4.2839	4.1126	4.0283	4.4834	6.3545	5.6461	2
Київська	3.8178	4.6354	4.9648	6.0100	6.1277	5.7690	1

Із табл. 3 бачимо, що найвищий рівень інвестиційної привабливості серед аналізованих регіонів у 2009 р. був у Київській області ($y_{звІ} = 5.7690$), а найнижчий – у Сумській області ($y_{звІ} = 3.2440$).

Таблиця 4 – Значення інтегральних показників $y^{(I)}$, $y^{(II)}$, $y^{(III)}$, $y^{(IV)}$, $y^{(V)}$, $y_{звІ}$ інвестиційної привабливості за 2010 р.

Показник Область	$y^{(I)}$	$y^{(II)}$	$y^{(III)}$	$y^{(IV)}$	$y^{(V)}$	$y_{звІ}$	Місце регіону
Сумська	3.6475	4.0911	3.4113	5.7656	2.9403	3.3869	4
Донецька	4.7486	4.4782	2.8150	3.5706	5.6775	4.8211	2
Львівська	4.6118	4.6274	5.9718	5.3040	4.8889	5.0385	1
Одеська	4.9355	4.9013	2.5288	3.9515	2.8792	3.1449	5
Київська	4.7953	5.3589	3.4095	2.5218	5.0213	4.4014	3

Із табл. 4 бачимо, що найвищий рівень інвестиційної привабливості серед аналізованих регіонів у 2010 р. був у Львівській області ($y_{звІ} = 5.0385$), а найнижчий – у Одеській області ($y_{звІ} = 3.1449$). Сумська область займала у 2010 р. четверте місце ($y_{звІ} = 3.3869$).

Таблиця 5 – Значення інтегральних показників $y^{(I)}$, $y^{(II)}$, $y^{(III)}$, $y^{(IV)}$, $y^{(V)}$, $y_{звІ}$ інвестиційної привабливості за 2011 р.

Область \ Показник	$y^{(I)}$	$y^{(II)}$	$y^{(III)}$	$y^{(IV)}$	$y^{(V)}$	$y_{звІ}$	Місце регіону
Сумська	7.2098	5.0873	7.2681	6.8231	4.6566	5.9249	2
Донецька	6.7088	5.9801	8.2594	6.7987	6.2622	6.8062	1
Львівська	5.6650	4.8577	5.2587	4.1212	5.8350	5.2079	4
Одеська	6.9513	5.4732	3.4792	4.8139	4.2265	4.4834	5
Київська	6.2476	7.3204	4.9253	3.9349	5.6979	5.3381	3

Із табл. 5 бачимо, що найвищий рівень інвестиційної привабливості серед аналізованих регіонів у 2011 р. був у Донецькій області ($y_{звІ} = 6.8062$), а найнижчий – у Одеській області ($y_{звІ} = 4.4834$). Сумська область займала у 2011 р. друге місце ($y_{звІ} = 5.9249$).

Проаналізувавши дані табл. 1–5, необхідно відмітити, що у 2011 р. по відношенню до 2007 р. дві області покращили свій рівень інвестиційної привабливості: Донецька піднялася з 3-го місця на 1-го та Київська – з 5-го місця на 3-те. У двох областей погіршився рівень інвестиційної привабливості: Львівська з 1-го місця опустилася на 4-те та Одеська – із 4-го місця на 5-те. Сумська область зберегла своє 2-ге місце серед аналізованих регіонів.

Динаміка інтегрального показника $y_{звІ}$ інвестиційної привабливості Сумської, Донецької, Львівської, Одеської та Київської областей за 2007–2011 рр. наведена на рисунку нижче.

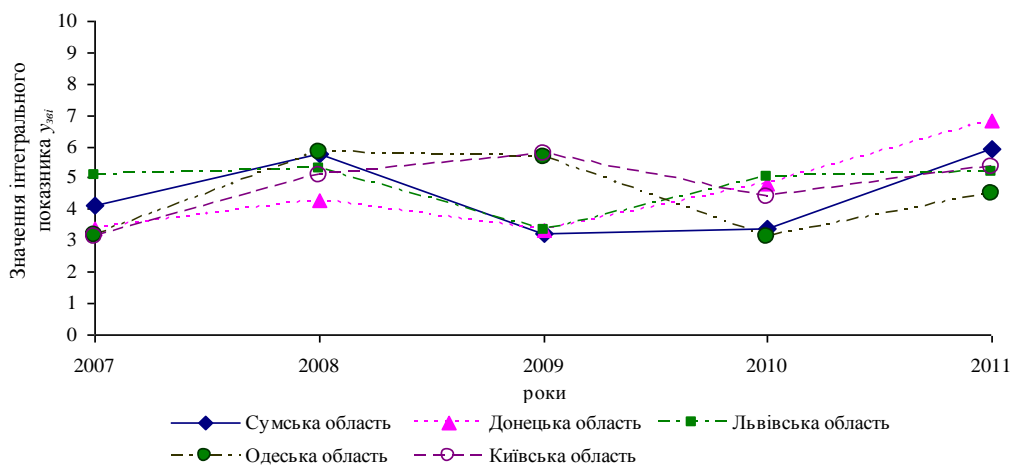

Рис. 1. Динаміка інтегрального показника $y_{звІ}$ інвестиційної привабливості Сумської, Донецької, Львівської, Одеської, Київської областей за 2007–2011 рр.

Зазначимо, що майже всі аналізовані регіони мають схожу динаміку за даним показником: у 2008 р. у всіх областях відбулося підвищення інвестиційної привабливості; у 2009 р. у всіх областях, крім Київської, було зниження показника; у 2010 р. у частини областей (Сумської, Донецької, Львівської) відбулося підвищення інвестиційної привабливості, а в інших областях (Одеській та Київській) – зниження; у 2011 р. всі області мали підвищення рівня інвестиційної привабливості.

Таким чином, можемо констатувати, що у сучасних умовах сприятливий екологічний стан території є суттєвим чинником покращання її інвестиційної привабливості, особливо враховуючи те, що ціла низка економічних, соціальних, правових, екологічних (як внутрішніх, так і зовнішніх) умов роблять процес врегулювання економіко-екологічних протиріч досить проблемним і неоднозначним. Успішність процедур врегулювання протиріч залежить у першу чергу від ефективності взаємодії економічних суб'єктів на національному й міжнародному рівнях.

Враховуючи серйозність екологічних проблем і розміри екологічного боргу країн, поряд із універсальними методами врегулювання екологічних протиріч, слід звернути увагу на специфічні способи й інструментарій вирішення екологічних конфліктів. До таких можна віднести процедури, які реалізуються країнами у рамках Кіотського протоколу (продаж квот на забруднення); практика обміну державних або корпоративних боргів на екологічні проекти, які може реалізувати сторона-боржник (специфічний інструмент інвестування у екологічні проекти й заходи, як то зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин, зниження рівня забруднення території, рециркуляція відходів, заповідні проекти, збереження різноманіття, проекти із енергозбереження тощо). За такої схеми сторони можуть мати обопільну економіко-екологічну вигоду, особливо у випадку реалізації транскордонних екологічних проектів; механізми «екологічного донорства» (як інструмент екологічного інвестування), які вже успішно реалізуються.

Висновки та напрями подальших досліджень. У роботі на основі аналізу конфліктного характеру сфери природокористування й необхідності покращання інвестиційної привабливості регіону проведено апробацію розробленого методичного підходу до оцінки інвестиційної привабливості регіонів на основі розрахунку інтегрального показника $U_{зв}$ інвестиційної привабливості, який враховує екологічну складову території. За розробленою методикою і обраним масивом економіко-екологічних показників проведена інтегральна оцінка інвестиційної привабливості Сумської, Донецької, Львівської, Одеської та Київської областей за 2007–2011 рр., яка дозволить приймати виважені інвестиційні рішення з метою мінімізації негативних ефектів економіко-екологічних протиріч.

Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є розроблення на основі проведеної оцінки рекомендацій економіко-екологічного спрямування для підвищення рівня інвестиційної привабливості досліджуваних регіонів і зменшення конфліктогенного потенціалу екологічного чинника.

Література

1. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>.
2. Іщук, С. О. Оцінювання інвестиційної привабливості регіону: методичний аспект / С. О. Іщук, Т. В. Кулініч // Регіональна економіка. – 2010. – № 3. – С. 71–78.
3. Матвієнко, П. В. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів / П. В. Матвієнко // Економіка та держава. – 2006. – № 12. – С. 66–71.

В. В. Сабадаш, С. А. Петровська. Оцінювання інвестиційної привабливості території з урахуванням еколого-економічних інтересів суб'єктів господарювання

4. *Euromoney's Country Risk Rankings* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.euromoney.com>.
5. *Moody's Investor Service* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.moody.com>.
6. *На предприятиях могут ввести экологический аудит* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.business.ua/articles/politics/Na_predpriyatiyah_mogut_vvesti_ekologicheskij_audit-58269/.
7. Сабадаш, В. В. Економіко-організаційні й інституційні чинники екологічного конфлікту як ресурсні обмеження економічного зростання / В. В. Сабадаш // Механізм регулювання економіки. – 2012. – № 3. – С. 32–37.
8. Петровська, С. А. Оцінка інвестиційної привабливості регіону: методичний аспект / С. А. Петровська // Механізм регулювання економіки. – 2013. – № 2. – С. 113–126.

Отримано 12.03.2013 р.

**Оценка инвестиционной привлекательности территории
с учетом эколого-экономических интересов субъектов хозяйствования**

**ВИКТОР ВЛАДИМИРОВИЧ САБАДАШ*,
СВЕТЛАНА АНАТОЛЬЕВНА ПЕТРОВСКАЯ****

* кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры экономики и бизнес-администрирования Сумского государственного университета, заместитель директора Научно-исследовательского института экономики развития МОН Украины и НАН Украины,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Сумы, 40007, Украина,
тел.: 00-380-542-335774, e-mail: viktorsaba@gmail.com

** экономист Сумской областной организации «Всеукраинский союз ученых-экономистов»,
пр. М. Лушпы, 22, кв. 162, г. Сумы, 40034, Украина,
тел.: 00-380-95-012-47-51, e-mail: sv_pet@ukr.net

В статье обоснована возможность разрешения многих эколого-экономических противоречий и конфликтов посредством механизмов инвестирования в экономику региона. На основе критического анализа методик оценки инвестиционной привлекательности предложена авторская методика оценки инвестиционной привлекательности региона на основе построения интегрального показателя, учитывающего комплекс экологических показателей и характеристик территории. Интегральный показатель инвестиционной привлекательности региона определяется по значениям интегральных показателей синтетических категорий. Определено пять синтетических категорий, по которым оценивается инвестиционная привлекательность региона: инвестиционный потенциал, инвестиционный климат, инвестиционная активность, инвестиционные риски и экологическая составляющая. По предложенной методике рассчитаны интегральные показатели $y^{(I)}$, $y^{(II)}$, $y^{(III)}$, $y^{(IV)}$, $y^{(V)}$ синтетических категорий и интегральный показатель $y_{ЗВИ}$ инвестиционной привлекательности Сумской, Донецкой, Львовской, Одесской и Киевской областей за 2007–2011 гг.

Ключевые слова: интегральный показатель, оценка инвестиционной привлекательности, методика, урегулирование, уровень, экологический долг, экологический конфликт.

Mechanism of Economic Regulation, 2013, No 3, 21–29
ISSN 1726-8699 (print)

**Evaluation of Investment Attractiveness Considering
Environmental and Economic Interests Entities**

VIKTOR V. SABADASH*,
SVITLANA A. PETROVS'KA**

* C.Sc. (Economics), Associate Professor, Department of Economics and Business-Administration, Sumy State University, Vice Director of Research Institute for Development Economics (IDE), Ministry of Education and Science of Ukraine, National Academy of Science of Ukraine, R.-Korsakova Street, 2, Sumy, 40007, Ukraine, phone: 00-380-542-332223, e-mail: viktorsaba@gmail.com

** Economist of the Sumy regional organization "The Ukrainian Economic Organization of Scientists", M. Lushpy Avenue, 22, kv. 162, Sumy, 40034, Ukraine, phone: 00-380-95-012-47-51, e-mail: sv_pet@ukr.net

Manuscript received 12 March 2013.

In the researches the possibility of solving the many environmental and economic contradictions and conflicts through the mechanisms of investment in the economy of the region. Based on a critical analysis of methods of evaluation of investment attractiveness of the author's proposed method of estimating the investment attractiveness of the region through the construction of the integral index, taking into account the range of environmental parameters and characteristics of the territory. In the article proposed the methodology to the evaluation of investment attractiveness of the region based on the construction of integral indicator. The integral indicator of the investment attractiveness of the region is determined by the values of integral indicators the synthetic categories. Five synthetic categories for evaluating the investment attractiveness of the region are defined: investment potential, investment climate, investment activity, investment risks and environmental aspect. In this paper using the proposed methodology calculated the integral indicators $y^{(I)}$, $y^{(II)}$, $y^{(III)}$, $y^{(IV)}$, $y^{(V)}$ of synthetic categories and integral indicator y_{3BI} of investment attractiveness of Sumy, Donetsk, Lviv, Odessa and Kiev regions for the 2007–2011 years.

Keywords: ecological debt, ecological conflict, integral indicators, evaluation of investment attractiveness, level, methodology, settlement.

JEL Codes: C81, D74, E22, G31, Q50, R11 **Tables:** 5; **Figures:** 1; **Formulas:** 1; **References:** 8

Language of the article: Ukrainian

References

1. *On the Fundamentals (strategy) of the State Environmental Policy for 2020*, The Law of Ukraine, <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>. (In Ukrainian)
2. Ischuk, S. O. and Kulinich T. V. (2010), "Evaluation of investment attractiveness of the region: methodological aspect," *Regional'na ekonomika*, 3, 71–78. (In Ukrainian)
3. Matvienko, P. V. (2006), "Evaluation of investment attractiveness of the regions," *Ekonomika ta derzhava*, 12, 66–71. (In Ukrainian)
4. Euromoney's Country Risk Rankings, <http://www.euromoney.com>. (In English)
5. Moody's Investor Service, <http://www.moody.com>. (In English)
6. *In enterprises can introduce an environmental audit*, http://www.business.ua/articles/politics/Na_predpriyatiyah_mogut_vvesti_ekologicheskiy_audit-58269/. (In Russian)
7. Sabadash, V. V. (2012), "Economic, organizational and institutional factors of ecological conflict as resource constraints of economic growth," *Mekhanizm rehulyuvannya ekonomiky*, 3, 32–37. (In Ukrainian)
8. Petrovs'ka, S. A. (2013), "Evaluation of investment attractiveness of the region: methodical aspect," *Mekhanizm rehulyuvannya ekonomiky*, 2, 113–126. (In Ukrainian)